

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Декан факультету соціальної педагогіки та психології

О. В. Пономаренко

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Альтернативна та додаткова комунікація
підготовки здобувачів бакалаврського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації/предметної області спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: викладач Авраменко У.В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

Протокол №8 від "22" січня 2025 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти Завіс Н.В. Заверико

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

_____ Соловйова Т.Г.

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Е-mail: avramenkospp@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10484>

Телефон: (066)6699208

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти (факультет СПП ЗНУ, корпус 8, вул. Гоголя, 118, ауд. 219) Е-mail кафедри: socialped@ukr.net тел. (061) 228-76-45

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Альтернативна та додаткова комунікація» є ознайомлення майбутніх фахівців із системою альтернативної та додаткової комунікації, їх перевагами та особливостями застосування. Студенти розширяють свої знання про різні види комунікації, їхню роль у логопедії та можливості використання у взаємодії з клієнтами, які мають комунікативні бар'єри. Курс спрямований на розвиток креативності, виховання толерантності, а також формування навичок створення, адаптації та модифікації навчальних матеріалів із застосуванням принципів універсального дизайну. Особлива увага приділяється використанню альтернативної комунікації у роботі з людьми з різними нозологіями, зокрема з порушеннями мовлення, слуху, зору та когнітивних функцій. Основними завданнями дисципліни є: формування усвідомленого ставлення до інформації та комунікативних систем як невід'ємної частини людської взаємодії; ознайомлення студентів із наявними засобами та способами альтернативної комунікації для осіб із різними нозологіями; навчання розрізняти та застосовувати альтернативну, додаткову та підтримуючу комунікацію в педагогічній та логопедичній роботі. Розвиток вмінь діагностувати потреби клієнтів в альтернативній комунікації та підбирати відповідні засоби для їхньої ефективної взаємодії. Актуальність курсу зростає в контексті сучасних соціальних трансформацій, розвитку інклюзивної політики та необхідності адаптації соціальної роботи до нових викликів суспільства. Він сприятиме формуванню у студентів професійних компетентностей для роботи з людьми, які мають особливі комунікативні потреби, та допоможе застосовувати інноваційні підходи для забезпечення якісної соціальної взаємодії.

Паспорт навчальної дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	8-й	8-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття, год	20	4
Практичні, год	20	4
Самостійна робота	50	82
Консультації	https://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=52122&lang=ukr&news_code=avramenko-ulyana-volodimirivna дистанційно	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10484	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК- 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-9. . Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-15. 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-22. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК-28. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Методи навчання: лекційні (лекції; лекції з елементами дискусії), презентаційні матеріали з поясненням); теоретичні (самостійне вивчення базової термінології; опрацювання наукових статей; конспектування); практичні: ділова та сюжетно-рольова гра; аналітичні (самостійне складання графіків, схем, таблиць), робота з першоджерелами та нормативно-правовими документами; аналіз конкретних випадків) дослідницько-пошукові проекти; вирішення практичних кейсів, перегляд навчальних відео, вілпрацвання рухів дактильної жестової мови, розвиток здібності розпізнавати жести	Поточний контроль: термінологічні диктанти; проміжне тестування; усні доповіді та публічні виступи; індивідуальні проекти; аналіз документів; написання письмових робіт (есе, тези, доповіді, створення матеріалів для реалізації альтернативної комунікації.

Змістовий модуль 1. Комунікація дітей та людей з інвалідністю

Вступ. Історія альтернативних і додаткових засобів комунікації. Перфокарта та двійковий код. Азбука Морзе. Морська семафорна азбука. Древньогрецькі маяки. Семафор. Шумерські вогняні сигнали. Мова водолазів та мова груп спеціального військового призначення. Монастирська мова жестів. Офіційні мови жестів. Графічний символ в комунікації: літера, склад, слово, ієрогліф, руна, емодзі, стікер, інфографіка. Український словник жестової мови. Фізичні обмеження, які потребують винайдення альтернативних способів комунікації. Порушення слуху. Порушення зору. Складені порушення сенсорних систем (сліпоглухота). Діти з РАС. Діти з мутизмом/селективним мутизмом. Діти з невинними порушеннями голосового та/або артикуляційного апарату. Інші діагнози, включаючи інтелектуальні порушення.

Змістовий модуль 2. Альтернативні засоби комунікації в Україні та світі.

Альтернативна та додаткова комунікація. Підтримуюча комунікація. Групи користувачів підтримуючої комунікації. Відмінності альтернативної та додаткової комунікації. Розучування жестів на позначення дій. Засоби підтримуючої комунікації. Комунікація за допомогою жестів. Жести як мануальні знаки. Жестова мова та системи жестів. Метод «комунікації з опорою на жести». Групи жестів. Користувачі системи жестів. Переваги та недоліки системи жестів. Використання піктограм і символів у комунікації. Технології альтернативної комунікації: спеціальні пристрої та мобільні застосунки.

Змістовий модуль 3. Групи користувачів і види альтернативних засобів комунікації.

Комунікація за допомогою символів. Графічні, предметні, тактильні символи. Орфографічне письмо. Альтернативна система навчання комунікації PECS. Інформаційно-комунікаційні технології в PECS. Робота з батьками дитини, яка використовує альтернативні засоби комунікації. Використання електронних комунікаційних пристроїв для підтримки мовлення. Тактильні книги та інтерактивні матеріали для розвитку комунікативних навичок.

Змістовий модуль 4. Методичні розробки занять з використанням АЗК

Засоби підтримуючої комунікації. Метод навчання комунікації «Макатон»: поєднання мовлення, жестів і символів, адаптація для різних вікових та когнітивних груп. Комунікація за допомогою жестів та комунікативних допоміжних пристроїв: використання карток, динамічних комунікаторів, мобільних застосунків. Розробка корекційних занять, побудованих на методах альтернативної комунікації: моделювання діалогів, інтеграція АЗК у навчальні плани, адаптація матеріалів. Діагностика потреби у підтримуючій комунікації: методи оцінювання рівня комунікативних навичок, визначення оптимальних засобів взаємодії. Вибір найефективніших засобів комунікації з урахуванням фізичних, когнітивних та мовленнєвих особливостей користувача. Основні принципи роботи по запровадженню системи альтернативної комунікації: поступовість, доступність, мотиваційний компонент, супровід у реальних ситуаціях. Моніторинг ефективності: оцінка прогресу, аналіз динаміки навичок, коригування методик. Критерії успішності: рівень самостійного використання АЗК, соціальна адаптація, покращення взаємодії в сім'ї та громаді. Історії користувачів АДК: успішні кейси впровадження, індивідуальні маршрути комунікативного розвитку. Використання АДК вдома та в соціумі: рекомендації для родин, створення інклюзивного середовища, підвищення обізнаності суспільства щодо альтернативної комунікації.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Альтернативна та додаткова комунікація
4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Л1. Вступ. Поняття про комунікаційні коди	2	2	17 Бер. 2025, Пн
Практичне 1	Пр.1. Поняття про комунікаційні коди	2	2	17 Бер. 2025, Пн
Самостійна робота 1	Самостійна робота до теми 1. Перегляд відеоролику	7		
Лекція 2	Л2. Фізичні обмеження, які потребують винайдення альтернативних способів комунікації	2	2	24 Бер. 2025, Пн
Практичне 2	Пр.2. Альтернативні методи комунікації для конкретних діагнозів	2	2	24 Бер. 2025, Пн
Самостійна робота 2	Самостійна робота з теми: Опрацювання наукової літератури в Гугл Академії	5		
Лекція 3	Л3. Альтернативна та додаткова комунікація	2		31 Бер. 2025, Пн
Самостійна робота 3	Самостійна робота з підготовки до Пр.3: Розуміння жестів на позначення дій	5		
Практичне 3	Пр.3. Теорія і методика альтернативної та додаткової комунікації	2		31 Бер. 2025, Пн
Лекція 4	Л4. Засоби підтримуючої комунікації	2		7 Квіт. 2025, Пн
Самостійна робота 3	Термінологічний диктант до Л4.	1		
Практичне 4	Пр.4. Дискусія "Жестова мова як навчальний предмет для нормотипових дітей: переваги та недоліки"	2		7 Квіт. 2025, Пн
Лекція 5	Л5. Комунікація за допомогою символів. Проміжне тестування	2		14 Квіт. 2025, Пн
Самостійна робота 4	Самостійна робота до ПР.5: Підготовка розробки пам'ятки	5		
Практичне 5	Пр.5. Розробка пам'ятки для батьків щодо використання конкретного типу альтернативної комунікації	2		14 Квіт. 2025, Пн
Лекція 6	Л6. Засоби підтримуючої комунікації	2		21 Квіт. 2025, Пн
Практичне 6	Пр.6 Розробка корекційних занять, побудованих на методах альтернативної комунікації	2		21 Квіт. 2025, Пн
Лекція 7	Л7. Діагностика потреби у підтримуючій комунікації. Експрес-тестування	2		28 Квіт. 2025, Пн
Практичне 7	Пр.7 Використання АДК вдома та в соціумі	2		28 Квіт. 2025, Пн
Лекція 8	Л8. Моніторинг ефективності оцінка прогресу, аналіз динаміки навичок, коригування методик АЗК	2		5 Трав. 2025, Пн
Практичне 8	П8. Розбір індивідуальних потреб у підтримуючій комунікації	2		5 Трав. 2025, Пн
Лекція 9	Л9. Критерії та підходи до припинення застосування альтернативної та додаткової комунікації	2		12 Трав. 2025, Пн
Практичне 9	Пр9. Створення профілю комунікативних потреб для осіб з інвалідністю	2		12 Трав. 2025, Пн

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Альтернативна та додаткова комунікація

Лекція 10	Л10. Підвищення обізнаності суспільства щодо альтернативної комунікації.	2		19 Трав. 2025, Пн
Практичне 10	Пр.10 Самостійне створення простих комунікативних карток для базових потреб	2		19 Трав. 2025, Пн
ІНДЗ	Індивідуальне навчально дослідне завдання	15	15	
Підготовка до ПК	Питання для підготовки до заліку	30 с.о.	30 с.о.	-
Підсумкове тестування	Підсумковий контроль	2	2	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст к/з*	Критерії оц. та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Усна доповідь	Пр.1. Поняття про комунікаційні коли	Див. MOODLE	Див. MOODLE	5
Тест	Перевірка до самостійної роботи (після усного опитування на Л2)	Див. MOODLE	Див. MOODLE	5
Робота в групах	Пр.2. Альтернативні методи комунікації для конкретних діагнозів	Див. MOODLE	Див. MOODLE	5
Усна доповідь, відпрацювання навичок	Пр.3. Теорія і методика альтернативної та додаткової комунікації	Див. MOODLE	Див. MOODLE	5
Письмова робота	Термінологічний диктант до Л4.	Див. MOODLE	Див. MOODLE	2
Усно, з попередньою заготовкою аргументів	Пр.4. Дискусія "Жестова мова як навчальний предмет для нормотипових дітей: переваги та недоліки"	Див. MOODLE	Див. MOODLE	5
Письмова робота з усним захистом	Пр.5. Розробка пам'ятки для батьків щодо використання конкретного типу альтернативної комунікації	Див. MOODLE	Див. MOODLE	5
Тест	Проміжне тестування	Див. MOODLE	Див. MOODLE	5
Письмова робота	Пр.6 Розробка корекційних занять, побудованих на методах альтернативної комунікації	Див. MOODLE	Див. MOODLE	5
Тест	Експрес-тестування	Див. MOODLE	Див. MOODLE	2
Усна доповідь	Пр.7 Використання АДК вдома та в соціумі	Див. MOODLE	Див. MOODLE	4
Письмова робота	Пр.8. Розбір індивідуальних потреб у підтримуючій комунікації	Див. MOODLE	Див. MOODLE	4
Письмова робота	Пр.9. Створення профілю комунікативних потреб для осіб з інвалідністю	Див. MOODLE	Див. MOODLE	4
Письмова робота	Пр.10 Самостійне створення простих комунікативних карток для базових потреб	Див. MOODLE	Див. MOODLE	4
Усього поточний к.	14			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Питання для	Див. MOODLE	20

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни Альтернативна та додаткова комунікація

		підготовки		
	Практичне завдання	Завдання	Див. MOODLE	20
Усього підсумковий контроль				40
УСЬОГО				100

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

- Біла О., Левицька Ю. Підсилення альтернативної комунікації молодших школярів із синдромом дауна з опорою на методику PECS. – 2022. URL: <http://surl.li/pweuw>
- Єжова Т. Є. Альтернативна комунікація як засіб соціальної реабілітації дітей з обмеженими можливостями життєдіяльності // Збірник «Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами». 2011. №8 (10). С. 73–80.
- Куценко Т. О. Використання допоміжної альтернативної комунікації при навчанні дітей з розладами аутичного спектра // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2013. Вип. 4 (2). С. 209–218.
- Спеціальна педагогіка: Понятійно-термінологічний словник / за ред. академіка В. І. Бондаря. Луганськ : Альма-матер, 2003. 436 с.
- Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В. Альтернативна і додаткова комунікація. Допоміжні технології: можливості для розвитку та спілкування : навчально-методичний посібник. Київ : ФОП Усатенко Г. В., 2021. 32 с
- Фамілярська, Л. Л. Цифрові технології для розбудови інклюзивного освітнього середовища. Електронне наукове фахове видання “Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету”, 2023, (15), 151–162. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2023.1512>

Додаткова:

- Інсульт. Інформація для всіх, кого це стосується / за ред. М. Є. Поліщука. Видання 5-е, переробл. та доповн. Київ : Видавець Д.В. Гуляєв, 2017. 68 с.
- Кисличенко В. А., Регеда К. В. Використання карток PECS у процесі формування комунікативних умінь та навичок у дітей з раннім дитячим аутизмом. *Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс*. 2022. С. 273. URL: <https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u189/12-20-pb.pdf#page=274>
- Павленко Т. В. Основні психологічні підходи визначення поняття «комунікація» // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С.

Костюка. Том. IX, Загальна психологія. Етнічна психологія. Історична психологія. Київ, 2016. Вип. 9. С. 368–376.

4. Програма розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років «Віконечко» / за заг. ред. Сак Т. В. Тернопіль : Мандрівець, 2015. 304 с.
5. Усатенко Г. В. Практичні аспекти створення символів альтернативної та додаткової комунікації для відновлення комунікаційних навичок у людей з афазіями. *Наукові студії з соціальної та політичної психології*. Київ, 2021.
6. Цифрова інклюзія: роль технологій у соціальній інтеграції людей з розладами спектра аутизму і порушеннями мовлення. Пресконференція 26 12 листопада 2020, Укрінформ. URL:
<https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3137936-cifrova-inkluzia-rol-tehnologij-u-socialnij-integracii-ludej-z-rozladami-spektru-autizmu-i-porusennami-movlenna.html>
7. Herskind, A, Greisen, G & Nielsen, JB 2015, Early identification and intervention in cerebral palsy, *Developmental Medicine and Child Neurology*, vol. 57, no. 1, pp. 29–36.
8. Osterling J., Dawson G. Early recognition of children with autism: A study of first birthday home videotapes. *J Autism Dev Disord*. 1994. № 24, P. 247–257.
9. Simon Judge, Pamela Enderby, Sarah Creer, Alexandra John, Provision of powered communication aids in the United Kingdom. July 2017 *Augmentative & Alternative Communication* 33(3):1-7
10. The impact of augmentative and alternative communication intervention on the speech production of individuals with developmental disabilities: A research review. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 49. P. 248–264.

Інформаційні ресурси

1. Безкоштовний курс лекцій про АДК на каналі DyvoGra Books в YouTube <https://www.youtube.com/playlist?list=PLNs2uoBeP55hLIT6JSWyh1aq-aOfuMXbm>
2. Безкоштовні піктограми соціального підприємства «ДивоГра» <http://www.dyvogra.com/uk/download-for-free/>
3. Портал Autism.ua <https://autism.ua/>
4. Портал інклюзивно-ресурсних центрів <https://ircenter.gov.ua/>
5. Програма Асоціації Child.ua <https://child.ua/>
6. Раннє втручання в Україні <http://rvua.com.ua/>
7. Спільнота у Facebook <https://www.facebook.com/groups/AAC.UA>
8. Фонд «Дитина з майбутнім» <https://cwf.com.ua/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. У разі наявності поважної причини для пропуску заняття або невиконання завдань у встановлений термін, передбачається відпрацювання студентом пропущеного матеріалу протягом наступних двох тижнів, або за домовленістю з викладачем.

За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Усі учасники навчального процесу дотримуються академічної доброчесності. Під час виконання письмових видів робіт або під час підготовки виступів, які передбачають самостійне опрацювання літературних та інших джерел плагіат не допускається. Використання всіх теоретичних матеріалів передбачає обов'язкове посилання на офіційне джерело (автора). Виявлення плагіату або факту, що робота повністю виконана штучним інтелектом стає підставою для незарахування виконаної роботи.

Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять, якщо інше не передбачене завданням. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу **user123@gmail.com** *не приймаються!*

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Для зарахування результатів неформальної/інформальної освіти необхідно завчасно обговорити це з викладачем та визначити які види робіт відповідають обраним програмам підготовки. Оптимально якщо обраний курс безпосередньо торкається тематики курсу і триває не менше 15 годин, в такому випадку можливе зарахування визідного сертифікату в якості ІНДЗ (20 балів практичної частини підсумкового контролю).

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни
Альтернативна та додаткова комунікація

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Альтернативна та додаткова комунікація

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>